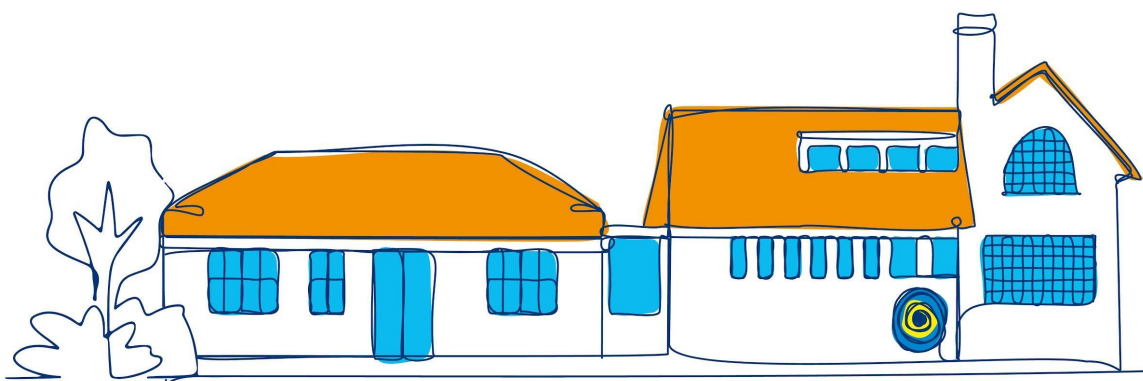

Ontwikkelplan

Montessori Kindcentrum Bilthoven

Januari 2025

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Samenwerken aan ons kindcentrum	3
1.2 Leeswijzer	3
2. Montessorivisie (Why)	4
2.1 Waar we voor staan	4
3. De aanpak (How)	5
3.1 Team	6
3.2 Heterogene groepen	6
3.3 Uitnodigend materiaal	7
3.4 Zelfstandigheid	8
3.5 Vrijheid	9
3.6 Speciaal opgeleide medewerkers	9
4. Samenwerking in Montessori Kindcentrum Bilthoven (What)	10
4.1 Samenwerking	10
4.2 Houding pedagogische medewerkers en leerkrachten	11
4.3 Doorgaande ontwikkelingslijnen	11
4.4 Voorwaarden	12
Tot slot	13

1. Inleiding

1.1 Samenwerken aan ons kindcentrum

De stip op de horizon voor Montessorischool Bilthoven en Humankind kinderopvang en -ontwikkeling locaties Zonnepit, Boshonk 1 & 2, Boshuis 1 & 2 (hierna Humankind) is om samen bij te dragen aan Montessori Kindcentrum Bilthoven. Beide organisaties werken samen aan de ontwikkeling van dit Kindcentrum met een totaalaanbod voor kinderopvang, -ontwikkeling én onderwijs voor kinderen van 0 - 13 jaar. Montessorischool Bilthoven en Humankind zijn beiden gehuisvest op Rembrandtplein 1 en werken beiden vanuit de montessorivisie. Er bestaat al een langere samenwerking tussen beide organisaties.

De school heeft een prachtig, maar sterk verouderd gebouw, waar Maria Montessori zélf haar voetsporen heeft liggen. De school is als 3e Montessorischool in Nederland opgericht en heeft een bijzondere historie en - ook pedagogisch gezien - aantrekkelijke ligging aan het bos bij het heidepark in Bilthoven. Er is ruimte voor alle ontwikkelingsgebieden. Kinderen volgen hun individuele leerlijn waarbij een brede vorming wordt nagestreefd. Kinderen leren door integratie van hoofd, hart en handen, waarbij de fysieke ruimte, zowel binnen als buiten, een cruciale en tastbare rol speelt.

Dit document beschrijft het plan voor verdere samenwerking tussen beide organisaties als Montessori Kindcentrum Bilthoven, concreet vormgegeven als een integraal kindcentrum (IKC). De beweegredenen voor dit plan met een doorgaande lijn met de praktische en inhoudelijke samenwerking als één organisatie is drieledig:

- Om de ontwikkeling van het kind krachtig en evenwichtig vorm te geven, is een doorgaande leerlijn gewenst. Vanuit beide organisaties is het de ambitie om als Montessori Kindcentrum integraal samen te gaan werken met een sterke en stabiele basis voor het kind, waaruit het kind leert om zich heen te kijken en bewuste keuzes te maken. Zo versterken wij de cirkel om het kind en bieden we ieder kind de basis om zich te ontwikkelen in de hedendaagse maatschappij.
- De Nederlandse Montessori Vereniging (NMV) stimuleert tot ontwikkeling van Montessori Kindcentra met één doorgaande en op elkaar afgestemde montessorilijn.
- Gemeente De Bilt stimuleert verdere samenwerking tussen scholen en kinderopvangorganisaties als IKC. Er is vervangende nieuwbouw aangevraagd in het OHP 2026 van de locatie 'Zonnepit' van Humankind.

1.2 Leeswijzer

In dit samenwerkingsplan staat beschreven wat het kader voor de samenwerking is. Dit kader is beschreven aan de hand van de Golden cirkel van Simon Sinek. Het tweede hoofdstuk start met een beschrijving van de montessorivisie op het *waarom* van de integrale samenwerking. Daarna beschrijven we in het derde hoofdstuk *hoe* we dit doen met de doorgaande lijn, de materialen, zelfstandigheidsbevordering en keuzevrijheid. Vervolgens staat in het vierde hoofdstuk wat Montessori Kindcentrum Bilthoven te bieden heeft met een programmabeschrijving van ons huidige aanbod. Tevens de ambities voor de jaren 2026 -2028 wat we al samen doen en wat we nog meer gezamenlijk willen (door)ontwikkelen.

2. Montessorivisie (Why)

De montessori-methode (gebruikt voor het montessori-onderwijs en de montessori-opvoeding) is ontwikkeld door Maria Montessori (1870-1952), arts en pedagoog uit Italië. Zij ontdekte door het nauwgezet observeren van kinderen dat hun ontwikkeling intrinsiek is gedreven en dat hun ontwikkeling kan worden versterkt en aangemoedigd door het kind voldoende autonomie en vrijheid te bieden laten zodat het via het verkennen van de wereld om zich heen kan leren deze wereld ook te begrijpen. Daarom staat in het montessori-onderwijs, -opvang en -ontwikkeling de ontwikkelbehoefte van het kind centraal. *‘Kinderen ontwikkelen zowel hun hersens als hun lichaam door beweging: in het proces van concentratie, zelfdiscipline en volharding gekoppeld aan actieve belangstelling worden de grondslagen voor hun karakter gelegd. Om kinderen een goede start in het leven te geven moeten we ervoor zorgen dat hun omgeving voorziet in hun behoeften aan activiteit en ontwikkeling. Daarbij moeten wij ons realiseren dat het niet onze taak is om te sturen of te storen, maar dat we moeten helpen als een vriend.’* Maria Montessori in ‘Het geheim van het kinderleven’ (bladzijde 51)

De pedagogische methode ontwikkeld vanuit de visie van Maria Montessori is nog altijd actueel, omdat de oorsprong ervan ligt in het universele karakter van de menselijke ontwikkeling. Dat maakt dat deze tijdloze pedagogische visie ook na meer dan 100 jaar nog bijzonder goed aansluit bij de kwaliteiten en vaardigheden die in de huidige maatschappij nodig zijn om tot een evenwichtige volwassene op te groeien. Het motto van Montessori *‘Help mij het zelf te doen’*, is daarmee onveranderd passend voor het leven en leren in de 21e eeuw.

2.1 Waar we voor staan

Montessorischool Bilthoven en Humankind werken nu al vanuit dezelfde mensvisie en pedagogische visie om het onderwijs en de kinderopvang goed in te kunnen richten.

- We werken volgens dezelfde principes.
- We gaan uit van de aangeboren competentie en kindkracht van kinderen. Om dit optimaal te ondersteunen en aan te moedigen zetten wij in op autonomie en participatie. We stimuleren kinderen om zélf te doen wat zij zelf kunnen doen. Van jongsafaan bieden wij kinderen daarom bewust bewegingsvrijheid en autonomie steeds passend bij hun ontwikkelingsfase. Dit is zichtbaar door de inrichting van de ruimte zodat de kinderen zelf het speel- en werkmateriaal kunnen pakken en gebruiken, de keuze voor laag meubilair waar zij zelfstandig kunnen gaan zitten, het aanmoedigen van het zelf bereiden van eten (fruit snijden, brood smeren, water inschenken), en het zelfstandig zorgdragen voor de omgeving (tafel dekken, afruimen, opruimen, planten watergeven, etc). Bij de allerjongsten

in de kinderopvang is dit zichtbaar door hen actief te betrekken bij de verschonings- en voedingsmomenten, en ook hier de bewegingsvrijheid te bieden en het kunnen maken van eigen keuzes. De schoolgaande kinderen worden zowel op school als op de buitenschoolse opvang meegenomen in overlegprocessen en aangemoedigd proactief en actief mee te denken en praten over allerlei zaken die hen aangaan. Daarbij hoort ook het zelf met oplossingen komen voor vragen, problemen of conflicten.

- Wij stemmen leerdoelen af op individuele (onderwijs- en leer)behoeften van kinderen en zetten hiervoor de onderwijsleermiddelen in vanuit de richtlijnen van Maria Montessori.
- Vanuit onze kosmische visie geven wij op eigen wijze vorm aan de oriëntatie op onszelf en de wereld. Hierbij zoeken wij steeds met de kinderen naar onderlinge relaties en verbanden, en hebben wij aandacht voor burgerschap, duurzaamheid en het klimaat. De kinderen dragen hierbij steeds de verantwoordelijkheden die zij gezien hun ontwikkelingsfase aankunnen, zodat zij zich ontwikkelen tot evenwichtige en verantwoordelijke volwassenen.
- We gaan uit van gezond leven en voldoende bewegen door structureel tijd en aandacht te besteden aan zowel binnen- als buitenspelen – en bewegen. Daarbij besteden we ook aandacht aan het ontwikkelen van een evenwichtig activiteitenpatroon en balans.
- Wij maken bewuste keuzes, genieten van ons werk samen en individueel, en delen dit met elkaar.
- We maken gebruik van elkaars talenten, inspireren elkaar en zorgen vanaf 2024 voor een jaarlijkse gezamenlijke studiedag met de teamleden van Montessorischool Bilthoven en de teamleden van Humankind.
- Wij betrekken ouders in onze visie op ontwikkeling, en moedigen ook hen aan tot het uitdragen van Montessori-opvoeding en onderwijs.

Dat beide organisaties vanuit dezelfde visie werken, blijkt uit het [Pedagogisch beleid 0-13 jaar](#) van Humankind en vanuit het beleid van [Montessorischool Bilthoven](#). In deze links is meer te lezen over de punten waar we voor staan.

3. De aanpak (How)

In dit hoofdstuk wordt de aanpak van Montessori Kindcentrum Bilthoven beschreven. De gezamenlijke aanpak als één organisatie vanuit dezelfde visie functioneert al goed. De pedagogische aandacht gaat uit naar de totale persoonlijkheid van het kind. Daarbij spelen de vrije wil, vrijheid van keuze, verantwoordelijkheid en zelfstandigheid een belangrijke rol. We benaderen de kinderen op basis van gelijkwaardigheid. Kinderen hebben behoefte aan uitdagingen. Daarom vinden we het belangrijk dat Montessori Kindcentrum Bilthoven zowel binnen als buiten een boeiende omgeving is, die kinderen uitdaagt om nog onbekende terreinen te onderzoeken. De ontwikkeling van kinderen moet leiden tot een evenwicht tussen hoofd, hart en handen.

3.1 Team

In de kinderopvang en BSO werken pedagogisch medewerkers en een pedagogisch coach, ondersteund door de regiopedagoog. In de school werken leerkrachten, vakdocenten, een conciërge, office manager, RT'er en leerkrachtondersteuners.

De situatie in 2025 is dat de directeur van Montessorischool Bilthoven samenwerkt met de vestigingsmanager van Humankind. De directeur van Montessorischool Bilthoven geeft leiding aan de school en is eindverantwoordelijk voor het onderwijsbeleid en voor het inhoudelijke, personele, materiële en financiële beleid. De directeur is een aanspreekpunt voor kinderen, ouders en externe contacten.

De regiodirecteur van Humankind is eindverantwoordelijk voor het kinderopvangbeleid en voor het inhoudelijke, personele, materiële en financiële beleid. In een later stadium, zodra Montessori Kindcentrum Bilthoven is gerealiseerd, zal bekeken worden of er ook vanuit één leiding gegeven kan worden aan Montessori Kindcentrum Bilthoven, waarbij bepaalde taken verdeeld worden aan beide organisaties.

3.2 Heterogene groepen

Vanuit de montessorivisie wordt gewerkt met heterogene groepen, waar kinderen van verschillende leeftijden in één groep zitten. Dit bevordert een harmonische ontwikkeling. Een kind is eerst de jongste, dan de middelste en tenslotte de oudste van de groep. Kinderen worden hierdoor op organische wijze aangemoedigd elkaar helpen en van elkaar te leren. Kinderen leren vān elkaar en leven mét elkaar. Het is bekend dat het leven in een heterogene groep de sociale ontwikkeling bevordert. Montessori vond de heterogene groepsindeling een noodzaak omdat deze het meest de gezinssituatie benadert. Net zoals een gezin is een Montessori Kindcentrum een sociale gemeenschap. Een gemeenschap waarin je leeft, waarbinnen je ook je eigen ruimte kunt innemen en waar ook heldere grenzen zijn. Binnen deze gemeenschap leren de kinderen in een veilige context over hun eigen en elkaars grenzen, en hoe daar mee om te gaan. Rollen in een groep veranderen. Oudere kinderen helpen jongere kinderen en hebben een voorbeeldfunctie. Zo ervaren en leren kinderen op sociaal en emotioneel vlak en leren zij verantwoordelijkheid dragen voor hun aandeel in de groepsdynamiek. Zowel bij Montessorischool Bilthoven als bij Humankind wordt gewerkt met heterogene groepen vanuit de Montessorivisie. In totaal zijn er op school 216 kinderen (1 februari 2025) waarbij er een maximale capaciteit is van 220 op 1 februari. Onze kinderopvang telt 110 kindplaatsen (28 kinderdagverblijf en 82 BSO). In onderstaande tabel zijn deze heterogene groepen opgenomen.

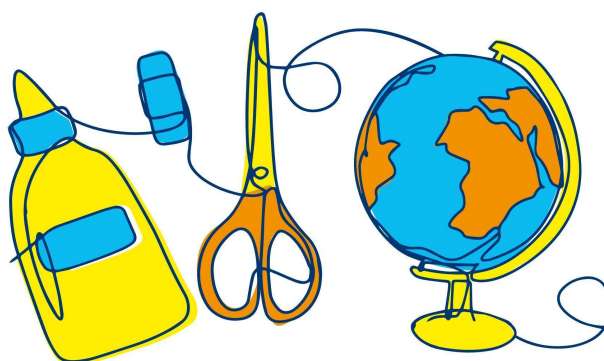
Montessorischool Bilthoven	Groepen	Maximale capaciteit
Onderbouw +- 4 t/m 6 jaar	3 groepen 1, 2	Berk, Den, Magnolia: 75
Middenbouw +- 6 t/m 8 jaar	3 groepen 3, 4, 5	Palm, Iep, Kastanje: 81
Bovenbouw +- 8 t/m 12 jaar	3 groepen 6, 7, 8	Esdoorn, Plataan, Acacia: 81
Maximale capaciteit	9 groepen	220 (1 febr)/ 237 (1 juli)

Humankind kinderopvang	Groepsnaam	Maximale capaciteit
Baby-dreumesgroep	Zonnepit baby-dreumesgroep	12
Peutergroep	Zonnepit peutergroep	16
Maximale capaciteit	2 groepen	28

Humankind BSO	Groepsnaam	Maximale capaciteit
BSO 4, 5, 6 jaar	Boshuis 1	20
BSO 5, 6, 7 jaar	Boshuis 2	20
BSO 6, 7, 8 jaar	Boshonk 1	20
BSO 8 t/m 12 jaar	Boshonk 2	22
Maximale capaciteit BSO	4 groepen	82

3.3 Uitnodigend materiaal

De leer- en ontwikkelingsmaterialen waarmee het kind binnen Montessori Kindcentrum Bilthoven werkt, wordt 'materiaal' genoemd. Een kind ontwikkelt zichzelf hiermee. Het zijn aantrekkelijke en aan de ontwikkelingsfase van het kind aangepaste, duurzame materialen die in zichzelf vaak een 'controle op de fout' bevatten. Zo kan het kind zelfstandig met het materiaal aan de slag, en is niet afhankelijk van een volwassene om de taak te evalueren en tot leerervaringen te komen. Het kind komt dan via zelfevaluatie en zelfreflectie tot succeservaringen. Zowel bij Humankind als bij Montessorischool Bilthoven wordt gebruikgemaakt van uitnodigend (montessori) materiaal.

Werkwijze met het materiaal binnen Montessori Kindcentrum Bilthoven

- Het werk van een kind is van het kind zelf. Het kind kan andere kinderen uitnodigen mee te doen, maar mag ook anders beslissen.
- Het materiaal dat een kind gekozen heeft, is zo opgesteld dat het door henzelf kan en zal worden gepakt en teruggezet. In de regel is materiaal dat zij niet zelf(standig) kunnen pakken, (nog) niet voor hun ontwikkelingsfase geschikt. Ook dit is een methode om zelfstandig te kunnen werken. Als jonge kinderen er niet goed bij kunnen, dan kunnen zij het initiatief nemen om geholpen te worden door oudere kinderen of door de leerkracht, als blijkt dat het toch voor hen geschikt is en om andere redenen buiten hun bereik is geplaatst.
- Als er op de vloer wordt gewerkt, wordt een kleedje gebruikt om de werkruimte af te bakenen. Dit betekent dat het werk dat op het kleedje ligt onaangetast blijft. Dat is de reden dat in de lokalen naast ruimte voor de tafels ook vrije vloerruimte moet zijn. Ruime klaslokalen zijn daarom een voorwaarde binnen het montessori-onderwijs. De samenwerking daarnaast op de gangen en aula is belangrijk in het kader van heterogeniteit waar kinderen uit andere klassen elkaar ontmoeten.

Soort materiaal
Zintuiglijk materiaal
Rekenmateriaal
Kosmisch materiaal
Taalmateriaal

3.4 Zelfstandigheid

Vanuit de montessorivisie op leren en ontwikkeling blijkt zelfstandigheid een belangrijke voorwaarde voor het tot ontwikkeling kunnen brengen van het potentieel, en daarmee ook het doel waar je in onderwijs en opvoeding naartoe werkt. Om dat te bereiken worden er hoge eisen en voorwaarden. Zo is het noodzakelijk dat het kind de kans krijgt autonome keuzes te maken, zelfredzaam te leren zijn, zelfstandig dingen te kunnen doen en beslissingen te mogen nemen.

Het scheppen van deze voorwaarden is dan ook een taak van de professionals. Kansen om te kunnen oefenen in zelfredzaamheid vormen een belangrijk onderdeel bij montessori-opvoeding en -onderwijs. Kinderen worden aangemoedigd zelfstandig te doen wat ze al zelf kunnen, geholpen worden om steeds meer zelfstandig te doen, passend bij hun leeftijd. Zelf keuzes kunnen maken, waarbij zelfstandigheid uiteindelijk weer een middel is om het nog hogere doel te bereiken. Bij de kinderopvang zijn bijvoorbeeld peuters al verantwoordelijk om zelf tafel te dekken, zelf hun brood te smeren, zelf hun drinken in te schenken, hun eigen gezicht en handen te wassen en hun eigen gebruikte spullen voor de lunch op te ruimen en af te wassen. Dit heeft een doorgaande lijn richting de basisschool en naschoolse opvang waarbij kinderen zich zelfstandig aan- en uitkleden bij gym, dagelijks zelfstandig de schoenen wisselen en zelf hun jas aan doen.

3.5 Vrijheid

Zowel ons onderwijs als onze kinderopvang spelen in op de leer- en ontwikkelbehoefte van ieder kind. Kinderen hebben de vrijheid om te kiezen wat ze gaan doen in de groep. Ze kiezen zelf uit de leer- en ontwikkelingsmaterialen waardoor ze omringd worden. Deze keuzevrijheid is een belangrijke pijler vanuit de montessorivisie. Met het materiaal kunnen ze zelf ontdekken en bepalen hoe lang ze ermee bezig willen zijn. Ze zijn zelf de maat voor wat ze presteren: iedereen doet datgene wat kan zo goed mogelijk naar eigen vermogen op eigen niveau. In de groep mogen kinderen zelf het materiaal uit de vaste plaats in de kast pakken en het er na gebruik weer in terug zetten. Dit zorgt ervoor dat de kinderen tussentijds kunnen bewegen. De medewerker observeert hierbij een kind en monitort of keuzes in een goede verhouding staan tot de mogelijkheden van het kind en stimuleert hen om de volgende stap in de ontwikkeling te zetten.

3.6 Speciaal opgeleide medewerkers

Om te kunnen werken bij een montessori-instelling is gedegen kennis van de montessorivisie essentieel, door een door de NMV erkende opleiding. Iedere medewerker moet immers goed weten hoe de leer- en ontwikkelingsmaterialen worden gebruikt en hoe we op een montessori-instelling met kinderen werken. Leerkrachten kunnen na het behalen van het Pabo diploma vanaf het moment dat ze op Montessorischool Bilthoven werken, de montessori-opleiding volgen erkend door de NMV. Humankind laten hun pedagogisch professionals scholen bij AVE-.ik, NMV jonge kind & BSO wat tevens ook erkend is door de NMV.

3.7 Montessori erkenning

Op het moment van schrijven van dit stuk (jan 2025) is Montessorischool Bilthoven door de Nederlandse Montessori vereniging officieel erkend voor de periode 2024 -2028. Humankind gaat op het moment van schrijven de montessori-erkenning voor de kinderopvang nog aanvragen. Het streven is om als één organisatie Montessori Kindcentrum Bilthoven bij de volgende audit de montessori erkenning te krijgen als MKC door de Nederlandse Montessori Vereniging. De verwachting is dat deze audit plaats kan vinden in 2028.

4. Samenwerking in Montessori Kindcentrum Bilthoven (What)

Montessori Kindcentrum Bilthoven werkt als een Integraal Kindcentrum en is een voorziening voor kinderen van 0-13 jaar waar zij gedurende de dag komen om te leren, te spelen, te ontwikkelen en te ontmoeten. De stip op de horizon is dat Montessori Kindcentrum Bilthoven erkend is als één organisatie door zowel gemeente De Bilt als door de Nederlandse Montessori Vereniging (NMV) en gehuisvest is in een duurzaam en toekomstbestendig gebouw met nieuwbouw van locatie de Zonnepit. In dit hoofdstuk wordt beschreven wat er al gedaan is en wat er nog gedaan wordt om dat te bereiken. Tevens staat beschreven wat verwacht wordt van de houding van medewerkers en welke voorwaarden er zijn om als één organisatie te werken.

4.1 Samenwerking

We werken vanuit het gedachtegoed van Maria Montessori en daarmee bieden wij kinderopvang en onderwijs in doorgaande lijn. Kinderen volgen hun eigen route: een doorgaand programma dat past bij hun eigen leeftijd, niveau en tempo. Het is voor ons belangrijk dat kinderen in hun leer- en ontwikkelproces zo min mogelijk overlap, breuken of gaten ervaren.

Wat is er al opgepakt binnen de samenwerking in de periode **2021 - 2024**

- Iedereen binnen Montessorischool Bilthoven en Humankind levert een bijdrage vanuit eigen expertise en verantwoordelijkheid om kinderen vanuit de montessorivisie op te vangen of te onderwijzen.
- Medewerkers van beide organisaties met een vast contract worden geschoold in de visie van Montessori.
- Er is structureel overleg tussen beide directies (minimaal 4x per jaar) met onder andere voorbereidende gesprekken over het Montessori Kindcentrum.
- Er is tussentijdse praktische afstemming tussen de contactpersonen van beide organisaties.
- Er wordt samengewerkt met activiteiten zoals Sinterklaas waarbij de peuters Sinterklaas meevieren met de kleuters of meedoen met de herfstwandeling samen met de kleuters of BSO medewerkers aansluiten bij de kerstviering in de klassen. Tevens zijn de peuters aanwezig bij de musical van groep 8. De kalender van school wordt altijd gedeeld met Humankind om de activiteiten af te stemmen.
- Er heeft een gezamenlijke studiedag plaatsgevonden met beide organisaties om elkaar beter te leren kennen en inhoudelijk verdieping te zoeken met de montessori visie.
- Enkele ruimtes zijn in deelgebruik zoals het speellokaal voor BSO, aula voor BSO, teamkamer, treinzitjes op gangen als lunchplek medewerkers Humankind als er geen kinderen aan het werk zijn. Bibliotheek als overlegplek ook voor Humankind.
- Er vindt een warme overdracht plaats van kinderen die bij kinderopvang de Zonnepit zitten en op 4 jarige leeftijd doorstromen naar Montessorischool Bilthoven.

In de periode **2025 - 2028** zal de samenwerking verder verdiept worden door:

- Verdere inhoudelijke en praktische afstemming voor de doorgaande lijn in het Montessori Kindcentrum Bilthoven.
- Thema's vanuit peuters en onderbouw op elkaar afstemmen vanuit het kosmische onderwijs.
- Gezamenlijke voorbereiding voor erkenning als Montessori Kindcentrum door de NMV.
- Verdere uitbreiding van gezamenlijke activiteiten.
- Vervolg jaarlijkse studiedag als Montessori Kindcentrum Bilthoven.
- Een gezamenlijke nieuwsbrief 2x per jaar vanuit Humankind en Montessorischool als Montessori Kindcentrum.
- Het oriënteren op een gezamenlijke oudercommissie op Montessori Kindcentrum Bilthoven. Dit zal met beide oudercommissies onderzocht worden of dit wenselijk is.
- De ruimtes worden gezamenlijk gebruikt naar functie en behoefte als deelgebruik zoals speellokaal, aula, teamkamer en bibliotheek.
- De organisatie bespreekt de cyclus van de jaarplanning(plan), uitvoering (do), evaluatie (check) en bijstelling (act)

4.2 Houding pedagogische medewerkers en leerkrachten

Montessori hecht grote waarde aan de rol van de professionals: de leerkracht en de pedagogisch medewerker. In hun houding van bescheidenheid, rust en respect leven zij de visie voor aan de kinderen. Dit betekent echt iets voor het handelen en de mindset. Daarom is het bijvoorbeeld heel belangrijk dat de medewerker/ leerkracht een kind rustig laat werken als het geconcentreerd bezig is. Hieronder staan enkele houdingen van medewerkers/ leerkrachten binnen Montessori Kindcentrum Bilthoven beschreven:

- Geduld: Vertrouwen, kunnen afwachten;
- Precisie: Dagelijks observeren. De leerkracht of pedagogisch medewerker signaleert wat het kind doet door middels van vragen stellen, afstemmen, passend maken, steeds gericht op de ontwikkelingsbehoefte van het kind;
- Respect: Er is geen onnodige inmenging als een kind geconcentreerd bezig is, de leerkracht/ medewerker stoort niet onnodig. Dit impliceert niet een afwachtede houding, maar juist een proactieve houding afgestemd op het kind.

4.3 Doorgaande ontwikkelingslijnen

Het Montessori Kindcentrum Bilthoven biedt een enorme kans om opvoeding en onderwijs samen te laten gaan. Opvoeding stopt niet bij 4 jaar en onderwijs begint niet bij 4 jaar. We willen onderzoeken of kinderen op school het nog niet volhouden nog even naar de opvang kunnen en kinderen van 3 jaar met veel interesse op bepaalde momenten een keer kunnen meedraaien in de onderbouw. Montessori Kindcentrum Bilthoven staat garant voor een doorgaande ontwikkelingslijn, waarbij opvoeding en onderwijs gedurende de hele dag op een natuurlijke manier door elkaar lopen en elkaar aanvullen.

Ontwikkeling van kinderen verschilt. Het ene kind heeft al interesse in lezen als het 4 jaar is, het andere kind is daar pas later aan toe. Montessori medewerkers kunnen flexibel inspelen op verschillen in ontwikkeling. Methodieken en werkwijzen zijn daarop ingericht. Medewerkers zijn geschoold in observeren, registreren en groepsmanagement. Juist dezelfde manier van handelen, kijken naar kinderen, kennis van ontwikkeling van kinderen en de gemeenschappelijke taal, zorgt

ervoor dat contact tussen medewerkers makkelijker verloopt en dit vergroot de stabiliteit en veiligheid voor de kinderen. Zo wordt de deskundigheid en bekwaamheid gedeeld en vergroot. Dit komt de organisatie, de medewerkers en zeker de kinderen ten goede, waarbij de kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen.

4.4 Voorwaarden

Om deze ambities waar te kunnen maken en goed samen te kunnen werken, zijn er een aantal voorwaarden nodig. Vanuit IHP komt naar voren dat gemeente De Bilt samen met de school zal verkennen wat de mogelijkheden zijn voor het opzetten van een IKC. De afspraken voor samenwerking staan beschreven in dit document. Omdat de school niet beschikt over leegstand, zal de gemeente een plan moeten maken over hoe ze de extra ruimte voor het IKC willen bekostigen en onder welke voorwaarden. De kinderopvang is in basis een commerciële organisatie. In veel gemeenten wordt het volgende uitgangspunt gehanteerd: óf de kinderopvang investeert zelf óf de gemeente financiert en verhuurt vervolgens de ruimtes aan de kinderopvang.

Er is sprake van een noodgebouw dat aan het einde van zijn technische levensduur is. Op dit moment is het niet toegestaan dat een schoolbestuur investeert in dit gebouw. Bij het schoolgebouw is ook geen sprake van een capaciteitstekort. Daarom is uitbreiding via een OHP aangevraagd. De voorkeur van Montessorischool Bilthoven ligt bij investering door de gemeente om een IKC te worden en de kinderopvang huurt vervolgens van de gemeente.

Voorwaarden Montessori Kindcentrum Bilthoven:

- Eén pedagogische ontwikkelingslijn met een beschrijving van de praktische en inhoudelijke samenwerking, wat beschikbaar is in dit document.
- Investerings door gemeente De Bilt in een nieuw gebouw kinderopvang 'de Zonnepit' en erkenning door gemeente als IKC. De Zonnepit moet aangepast zijn aan de leeftijden waar bijvoorbeeld slaapruidtes zijn voor baby's. Zie OHP aanvraag 2026 vervanging kinderopvang.
- Ruimte voor BSO. Op het moment van schrijven worden twee ruimtes in de school gebruikt voor BSO. Zowel de aula als het speelokaal. De werkruimte voor vergadering en pauze kunnen houden van leerkrachten wordt op dit moment gebruikt om BSO ruimte in te kunnen zetten.
- Werkplek voor leiding van Humankind en pauze ruimte voor pedagogisch medewerkers ontbreekt nu (jan 2025) en is niet in de school te plaatsen.

- Duurzaamheid gebouw. In het IHP is de school in 2026 opgenomen voor duurzaamheidsmaatregelen waarvoor een OHP aanvraag is gedaan met HR++ glas, balansventilatie, zonnepanelen en gevelisolatie. Zie OHP 2026 aanvraag verduurzaming zoals opgenomen in het IHP.

Zoals eerder aangegeven is het huidige noodgebouw van De Zonnepit van kinderopvangorganisatie Humankind technisch afgeschreven. Het gebouw verkeert in een slechte bouwkundige staat en kent hoge exploitatiekosten. Het een en ander is onderbouwd in het bouwkundige rapport van Kooij & Dekker. Er is sprake van een grote behoefte aan BSO en kinderopvang. Anders dan bij andere scholen is dubbelgebruik van ruimtes na schooltijd door een BSO i.v.m. het Montessori onderwijs niet mogelijk. Vanuit de montessori visie blijven kledjes met werkmateriaal liggen zodat kinderen dit de volgende dag op kunnen pakken. Een goed voorbereide omgeving in het lokaal moet na schooltijd weer ingericht kunnen worden door de leerkracht, waardoor de ruimte na schooltijd niet als BSO ruimte gebruikt kan worden.

IKC vorming

Op het gebied van IKC-vorming heeft Humankind het initiatief Toos ontwikkeld (Team Onderwijs en Opvang Samenwerking). Dit is een gespecialiseerd team van adviseurs. Zij hebben brede kennis en praktijkervaring bij zeer diverse projecten door het land. TOOS werkt met acht bouwblokken, die laten zien op welke gebieden we met elkaar concrete afspraken kunnen maken.

Tot slot

Montessorischool Bilthoven en Humankind kijken uit naar verdere verdieping in de samenwerking om als één organisatie als Montessori Kindcentrum Bilthoven te kunnen functioneren.

